

ONTWERPBESLUIT

VERZONDEN 15 JUL 2015

DATUM	15 juli 2015	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-NB-VE-2015-1768	REFERENTIE	P. Drost
NUMMER	814D8FC1	DOORKIESNUMMER	030-2583426
UW BRIEF VAN	9 maart 2015	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Peter.Drost@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	4	ONDERWERP	Vergunning art. 19d Natuurbeschermingswet 1998 Oostelijke Binnenpolder projecten C4 en C9

Beslissing van Gedeputeerde Staten van Utrecht op de aanvraag vergunning artikel 19d, eerste lid van de Natuurbeschermingswet 1998, ontvangen op 9 maart 2015 van de heer A. Alberts van EcoGroen Advies namens de Vereniging Natuurmonumenten, hierna te noemen de aanvrager.

I BESLUIT

Wij hebben besloten aan de Vereniging Natuurmonumenten vergunning te verlenen voor de projecten C4 en C9 (plaggen, graven verland petgat en, herprofilen slootoevers en terugzetten bosrand) in de Oostelijke Binnenpolder van Tienhoven op grond van artikel 19d Natuurbeschermingswet 1998 onder de in bijlage 1 genoemde voorschriften.

II Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de dag na bekendmaking door uitreiking of verzending aan de aanvrager. Tevens wordt een kennisgeving van het besluit geplaatst in een regionaal blad en op de website van de provincie Utrecht.

III Omschrijving aanvraag

De vergunningaanvraag bestaat uit de volgende gegevens en bescheiden:

- Een ingevuld formulier Aanvraag vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, model provincie Utrecht afdeling vergunningverlening met bijlagen d.d. 9 maart 2015;
- Rapport Beoordeling Natuurbeschermingswet Life+ maatregelen Oostelijke Binnenpolder bij Tienhoven Ecogroen Advies nr. 14-343 d.d. 9 maart 2015 met bijlagen;
- Topografische kaart ligging plangebied.
- Memo Ecogroen Advies d.d. 17 april 2015 Reactie op vragen bij vergunningaanvraag Natuurmonumenten Oostelijke Binnenpolder projecten C4 en C9.
- Toelichting bij ontwerpwijziging Life+ C4 – C9 van Ecogroen kenmerk 14343, d.d. 6 juli 2015 met Overzichtskaat maatregellocaties, Maatregelenkaarten 1 en 2 Oostelijke Binnenpolder.

Herstellen petgat

Voor de ontwikkeling van jonge verlandingsstadia wordt een verland petgat (0,45 hectare, begroeid met rietruigte) opnieuw uitgegraven.

In het memo van Ecogroen Advies van 17 april 2015 is aangegeven dat het graven van de nieuwe sloot waarin de aanvraag voorziet komt te vervallen.

Plagwerkzaamheden

Over een oppervlakte van circa 4 hectare wordt de toplaag van de percelen gefreesd, geplagd en afgevoerd. De plagdiepte varieert van 10 centimeter, 15 centimeter, 20 centimeter tot 30 centimeter. Een klein deel van de percelen

met bestaande waardevolle vegetaties wordt ongemoeid gelaten.

Herprofilering slootoevers

Over een lengte van circa 1,7 kilometer worden slootranden eenzijdig verflauwd. Het talud wordt boven de waterspiegel afgegraven en de grond wordt afgevoerd. De breedte van de af te graven taludstrook bedraagt 3 meter over bijna 700 meter oeverlengte en 7 meter over ruim 1 kilometer oeverlengte.

Vrijkomende grond

In onderstaande tabel is aangegeven hoeveel grond per projectonderdeel vrijkomt.

Maatregel	m³
Natuurvriendelijke oever	6738
Petgat	4050
Plaggen	8031
Verwerken in terrein	35
Totaal afvoeren	18784

De vrijgekomen grond vervalt aan de aannemer. Deze is verantwoordelijk voor afvoer of een juiste verwerking van de grond. Er is geen tijdelijk gronddepot voorzien. Alle grond zal binnen de uitvoeringsperiode van de projectlocatie worden afgevoerd. De grond zal niet op gronden van Natuurmonumenten of Staatsbosbeheer worden verwerkt. Dit betekent dat de grond in beginsel alleen op particuliere gronden kan worden verwerkt, voor zover mogelijk en toegestaan binnen bepalingen van wet en regelgeving, waaronder de Natuurbeschermingswet 1998 en de Landschapsverordening provincie Utrecht.

Terugzetten opslag

Over een lengte van circa 450 meter wordt de ongewenste opslag in de oeverzone vijf meter teruggezet.

Aanleg tijdelijke overbrugging & rijroutes

Er worden drie tijdelijke en twee vaste overkluizingen over watergangen aangebracht, voor de duur van de uitvoering. De locaties van de overkluizingen op de maatregelenkaart (bijlage 3) zijn indicatief. Verder worden beheerpaden gebruikt voor afvoer van vrijkomend materiaal als maaisel, houtsnipper, plaggen en veengrond. Om insporing te voorkomen zullen waar nodig rijplaten aangebracht worden.

De projectlocaties en de locaties van de maatregelen zijn in bijlagen 2 en 3 op kaart weergegeven. De aanvraag maakt deel uit van deze vergunning.

Planning

Optimale uitvoering van de maatregelen is sterk afhankelijk van de terrein- en weersomstandigheden. In de planning is rekening gehouden met uitvoering over twee periodes, omdat de omstandigheden in een jaar en per jaar sterk kunnen wisselen. Het werk zal uitgevoerd worden in één of beide periodes:

- najaar (vanaf half augustus) 2015 t/m begin voorjaar (maart) 2016;
- najaar (vanaf half augustus) 2016 t/m begin voorjaar (maart) 2017;

De vergunning is aangevraagd voor de periode 15 augustus 2015 tot en met 1 april 2017.

IV Procedure.

De vergunningaanvraag is afgehandeld in overeenstemming met het bepaalde in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht. De aanvraag is op 9 maart 2015 per e-mail bij de provincie Utrecht ontvangen. Op 17 april en 21 april is op ons verzoek aanvullende informatie ontvangen van de aanvrager. Als gevolg van gewijzigde inzichten zijn de locaties van de maatregelen enigszins gewijzigd ten opzichte van de oorspronkelijke aanvraag. Deze wijzigingen hebben wij op 6 juli 2015 ontvangen.

Wij hebben het ontwerpbesluit toegezonden aan de gemeente Stichtse Vecht en de gemeente De Bilt.

De aanvraag met bijbehorende stukken en het ontwerpbesluit hebben gedurende 6 weken ter inzage gelegen en een ieder is in de gelegenheid gesteld zienswijzen ten aanzien van de aanvraag en het ontwerpbesluit kenbaar te maken. Naar aanleiding van de aanvraag en het ontwerpbesluit zijn zienswijzen ingediend door.

PM

V Wettelijk kader Natuurbeschermingswet 1998

De beoordeling van de aanvraag aan de Natuurbeschermingswet 1998 is gebaseerd op artikel 10a, 16, 19d tot en met 19h, 39, 41 tot en met 43 en het Besluit vergunningen Natuurbeschermingswet 1998.

Artikel 16, lid 1, Natuurbeschermingswet 1998 bepaalt dat het verboden is zonder vergunning van gedeputeerde staten of, ten aanzien van handelingen als bedoeld in het zesde lid, van Onze Minister, in een beschermd natuurmonument handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen, die schadelijk kunnen zijn voor het natuurschoon, voor de natuurwetenschappelijke betekenis van het beschermd natuurmonument of voor dieren of planten in het beschermd natuurmonument of die het beschermd natuurmonument ontsieren, dan wel in strijd met de bij een vergunning gestelde voorschriften of beperkingen handelingen te verrichten, te doen verrichten of te gedogen.

Artikel 19d, lid 1, Natuurbeschermingswet 1998 bepaalt dat het verboden is zonder vergunning, of in strijd met aan die vergunning verbonden voorschriften of beperkingen, projecten of andere handelingen te realiseren onderscheidenlijk te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstelling de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een op grond van artikel 10a, eerste lid, van de wet aangewezen gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Zodanige projecten of andere handelingen zijn in ieder geval, projecten of handelingen die de natuurlijke kenmerken van het desbetreffende gebied kunnen aantasten.

VI Natura 2000 gebied Oostelijke Vechtplassen

De Oostelijke Vechtplassen (gebied nummer 95) zijn aangemeld als Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebied. Voor het Natura 2000 gebied Oostelijke Vechtplassen heeft de Staatssecretaris van Economische Zaken op 23 mei 2013 een besluit Oostelijke Vechtplassen vastgesteld welke van 4 juni tot en met 16 juli 2013 ter inzage heeft gelegen. Het Vogelrichtlijngebied beslaat een oppervlakte van circa 6474 ha. Onder de Habitatrichtlijn gaat het om circa 4401ha.

Algemene doelen Oostelijke Vechtplassen

- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.
- Behoud van de bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als de Europese Unie.
- Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.
- Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.
- Behoud of herstel van gebied specifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelstellingen zijn geformuleerd.

Vogelrichtlijn

In het Natura-2000 aanwijzingsbesluit is aangegeven dat het gebied van belang is voor negen vogelrichtlijnsoorten als broedgebied (Roerdomp, Woudaap, Purperreiger, Porseleinhoen, Zwarte stern, IJsvogel, Snor, Rietzanger, Grote Karekiet) en voor acht soorten als foerageer-, of rustplaats en/of overwinteringsgebied (Aalscholver, Kolgans, Grauwe gans, Smient, Krakeend, Slobeend, Nonnetje, Tafeleend).

In onderstaande tabel is aangegeven wat de doelstelling in het gebied is voor elke soort. Voor de Roerdomp en de Woudaap wenst men een uitbreiding (>) van omvang en verbetering van kwaliteit van het leefgebied en herstel van de lokale populatie tot resp. 5 en 10 paar ten behoeve van een sleutelpopulatie Utrechts-Hollands plassengebied. Eind jaren 60 waren nog ten minste 20 paren Roerdomp en Woudapen aanwezig. Voor de Zwarte stern geldt eveneens een uitbreidingsopgave naar ten minste 110 broedpaar. Voor de andere soorten is de doelstelling om de huidige populatieomvang te handhaven (=). Daarnaast is aangegeven of het gebied, niet (-); van nationale (+) of van grote nationale (++) betekenis is voor de soort in Nederland. Tevens is de landelijke staat van instandhouding gegeven in Nederland; gunstig (+), ongunstig (-) of zeer ongunstig (--).

Tabel 1: Landelijke staat van instandhouding, relatieve bijdrage van het gebied aan de Nederlandse populatie voor de soort, en doelstelling van het leefgebied en populatie per kwalificerende soort. Voor de vetgedrukte soorten geldt een uitbreidingsopgave (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase>)

soort	brv	n-brv	doel omvang	Landelijke staat van instandhouding	Rel. bijdrage van het gebied aan de NL pop.
Roerdomp	x		uitbreiding > 5 paren	--	-
Woudaap	x		uitbreiding > 10 paren	--	++
Purperreiger	x		behoud > 50 paren	-	+
Porseleinhoen	X		behoud > 8 paren	--	-
Zwarte stern	x		uitbreiding > 110 paren	+	+
IJsvogel	X		behoud > 10 paren	--	-
Snor	x		behoud > 150 paren	-	+
Rietzanger	x		behoud > 880 paren	--	+
Grote Karekiet	x		behoud > 50 paren	-	+
Aalscholver		x	behoud		
Kolgans		x	Behoud 920 vogels	+	-
Grauwe gans		x	behoud 1200 vogels	+	-

Smient		x	behoud 2800 vogels	+	-
Krakeend		x	behoud 40 vogels	+	-
Slobeend		x	behoud 80 vogels	+	-
Tafeleend		x	behoud 120 vogels	--	-
Nonnetje		x	behoud 20 vogels	-	-

Habitatrichtlijn

De Oostelijke Vechtplassen bestaat uit een reeks van laagveengebieden tussen de Vecht en de westrand van de Utrechtse Heuvelrug. In het gebied bevinden zich door turfwinning ontstane meren en plassen, meest met zandondergrond, sommige aanzienlijk verdiept door zandwinning. Als gevolg van de abiotische omstandigheden is een rijke schakering van typen van moeras en moerasvegetatie ontstaan. In het gebiedendocument van het voormalige Ministerie van LNV staat aangegeven dat het gebied is geselecteerd, vanwege het voorkomen van bijzondere habitattypen en habitatsoorten. Daarnaast zijn de onderstaande kernopgaven voor het beschermde gebied geformuleerd. Als het gaat om de 'watercondities', geldt een 'sense of urgency'.

- Nastreven van een meer evenwichtig systeem (waterkwaliteit, waterkwantiteit en hydromorfologie): waterplantengemeenschap (voor Kranswierwateren H3140 en Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden H3150), Zwarte sterm A197, Platte schijfhoen H101X en vissen zoals o.a. Bittervoorn H1134, Grote modderkruiper H1145, Kleine modderkruiper H1149 en insecten, zoals Gevlekte witsnuitlibel H1042 en Gestreepte waterroofkever H1082.
- Alle successiestadia laagveenverlandings in ruimte en tijd vertegenwoordigd: overgangs- en trilvenen (trilvenen en veenmosrietlanden) H7140_A en H7140_B met onder meer Grote vuurvlinder H1060, Groenknolorchis H1903 en vochtige heiden (laagveengebied) H4010_B, blauwgraslanden H6410, galigaanmoerassen *H7210 en hoogveenbossen H91D0, in samenstelling met gemeenschappen van open water.
- Herstel van grote oppervlakten/brede zones overjarig riet, inclusief waterriet, door herstel van natuurlijke peildynamiek en tegengaan verdroging door rietmoerasvogels, zoals roerdomp A021, purperreiger A029, snor A292, Grote karekiet A298 en voor de Noordse woelmuis *H1340.
- Herstel inundatie, behoud en nieuwvorming blauwgraslanden H6410, glanshaver- en vossenstaarthooilanden (grote vossenstaart) H6510_B, met name kievitsbloemhooilanden, mede als leefgebied van de Kemphaan A151 en Watersnip A153.

Tabel 2: Landelijke staat van instandhouding, relatieve bijdrage van het gebied aan de Nederlandse populatie van de soort/habitat, en doelstelling van het leefgebied en populatie per kwalificerende soort/habitat. (W= Wateropgave; SoU= sense of urgency opgave m.b.t. watercondities).

habitattype	Doelstelling omvang	Doelstelling kwaliteit	Landelijke staat van instandhouding	Rel. bijdrage van het gebied aan de NL pop.	Kernopgave
Kranswierwateren	>	>	--	+	W
Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	>	>	-	+	W
Vochtige heiden, <i>laagveengebied</i>	=	=	-	++	W, SoU
Blauwgraslanden	=	>			W, SoU
Ruigten en zomen, <i>moerasspirea</i>	=	=			
Ruigten en zomen, <i>harig wilgenroosje</i>	=	=			
Overgangs- en trilvenen, <i>trilvenen</i>	>	>	--	++	W, SoU
Overgangs- en trilvenen, <i>veenmosrietlanden</i>	>	>	-		W, SoU
Galigaanmoerassen	>	>	-	+	W, SoU
*Hoogveenbossen	=	=	-	-	W, SoU

Overgangs- en trilvenen (trilvenen en veenmosrietlanden) en Blauwgraslanden. Er treden geen negatieve effecten op tijdens de aanlegfase.

Effecten op habitatrichtlijnsoorten

De volgende habitatrichtlijnsoorten komen voor in (de omgeving van) de Oostelijke Binnenpolder bij Tienhoven: Zeggekorfslak, Noordse woelmuis, Meervleermuis, Platte schijfhoren, Gestreepte waterroofkever en Kleine modderkruiper (Van der Sluis 2015, NDFF 2014/SBB, Van 't Veer & Hoogeboom 2012, Boesveld 2008). Het voorkomen van de overige soorten kan op basis van biotoop en verspreiding worden uitgesloten (Van der Sluis 2015, Van 't Veer & Hoogeboom 2012).

Zeggekorfslak

Tijdens het veldonderzoek (van der Sluis, 2015) is de soort waargenomen in de natte ruigtevegetatie ter hoogte van het te graven petgat. Daarnaast is de soort in de OBt bekend is het bosgebied direct ten noorden van de voorgenomen maatregelen. Hier komen diverse omvangrijke populaties zeggekorfslakken voor met dichtheden die plaatselijk oplopen tot naar schatting meer dan 300 exemplaren per vierkante meter (Boesveld 2008). In het bosgebied ten zuiden van het te graven petgat is ook optimaal biotoop voor zeggekorfslak aanwezig, met naar verwachting hoge dichtheden van de soort.

In het plangebied vormt de natte ruigtevegetatie ter hoogte van het te graven petgat en de randzone van het moerasbos dat wordt teruggezet geschikt leefgebied voor Zeggekorfslak (bijlage 4 natuurtoets).

Door de aanleg van het petgat zal circa 0,2 hectare leefgebied van zeggekorfslak verdwijnen. Op de lange termijn - na het begroeid raken van de natuurvriendelijke oevers met een totale oppervlakte van 1,0 hectare - zal de oppervlakte aan geschikt leefgebied van zeggekorfslak juist toenemen. In de zone waar houtopslag gekapt wordt neemt de kwaliteit van het leefgebied toe, mits mitigerende maatregelen genomen worden (zie kader 1). Door de kap van bomen ontstaat meer lichtinval en krijgt (natte) ruigtevegetatie meer ontwikkelingskansen.

Op basis van voorgaande wordt geconcludeerd dat de draagkracht van het leefgebied van de zeggekorfslak tijdelijk afneemt, maar op termijn juist toeneemt. De Zeggekorfslak is in staat om in korte tijd nieuwe geschikt leefgebied te koloniseren (Killeen 2003). In de directe omgeving blijven voldoende bronpopulaties over, zoals de bosgebieden direct ten noorden en zuiden van beoogde maatregelen. De tijdelijke negatieve effecten leiden niet tot significant negatieve effecten op het instandhoudingsdoel van deze soort. Uiteindelijk treedt een positief effect op.

Platte schijfhoren, Gestreepte waterroofkever, Kleine modderkruiper

Tijdens het veldbezoek is de middelhoog beschermde Kleine modderkruiper op meerdere locaties aangetroffen. Naar verwachting komt de soort algemeen voor in de watergangen in het onderzoeksgebied en worden deze wateren jaarrond als leefgebied gebruikt.

Gestreepte waterroofkever en Platte schijfhoren zijn vanuit de omgeving bekend. Op basis van de terreinkenmerken wordt verwacht dat beide soorten vrij voorkomen in het plangebied (Van der Sluis 2015): Platte schijfhoren is waarschijnlijk vrij algemeen aanwezig in de watergangen met een rijke onderwatervegetatie. Gestreepte waterroofkever wordt alleen verwacht in uiteinden / uitsparingen in watergangen (zoals bij duikers en dammen).

De omvang van het leefgebied van Kleine modderkruiper, Gestreepte waterroofkever en Platte schijfhoren zal door de aanleg van het petgat en de aanleg van de (tijdelijke) dammen alleen tijdelijk achteruitgaan. Na het verwijderen van de dammen en het begroeid raken (van de oevers) van het petgat is echter al snel een verbetering van de kwaliteit en omvang van het leefgebied te verwachten door de groei van watervegetatie. Door begroeiing van het petgat en de nieuwe sloot zal het leefgebied na enkele jaren juist toenemen. Ook wordt een nieuwe sloot aangelegd met een lengte van circa 50 meter. Op basis van de dimensies van de huidige sloten met geschikt leefgebied en de dimensies van de nieuwe sloot wordt verwacht dat de nieuwe sloot op termijn ook geschikt leefgebied vormt voor de drie soorten.

De draagkracht van de Oostelijke Binnenpolder van Tienhoven voor Kleine modderkruiper, Gestreepte waterroofkever en Platte schijfhoren neemt niet af. Het tijdelijk negatief effect is zo gering dat dit eenvoudig wordt opgevangen in de lokale populatie. Bovendien zijn in de directe omgeving ruim voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig. Enkele jaren na aanleg neemt de draagkracht juist toe door het begroeid raken van het petgat en de nieuwe sloot. Daarnaast worden diverse (mitigerende) maatregelen getroffen om individuen zo goed mogelijk te ontzien. Deze mitigerende maatregelen zijn opgenomen in de voorschriften behorende bij deze vergunning (bijlage 1).

Rekening houdend met voorgaande wordt geconcludeerd dat de tijdelijke negatieve effecten niet significant zijn voor de instandhoudingsdoelen van de soorten en dat uiteindelijk een positief effect zal optreden.

Meervleermuis

Als gevolg van de beoogde werkzaamheden wordt geen schade verwacht op belangrijke vliegroutes en essentiële foerageergebieden. De dichtstbijzijnde belangrijke vliegroute betreft het Tienhovensch kanaal, dat op ongeveer 300 tot 750 meter van de werkzaamheden ligt. Het plangebied blijft geschikt als foerageergebied, ook na uitvoering van de werkzaamheden. Daarnaast blijven rondom het plangebied bosopstanden aanwezig, waardoor ook de geleidende elementen op eventuele vliegroutes intact blijven. Tussen zonsondergang en -opkomst worden geen werkzaamheden uitgevoerd en wordt geen verstorende verlichting toegepast. Negatieve effecten op het instandhoudingsdoel zijn voor deze soort zijn niet aan de orde.

Noordse woelmuis

Het leefgebied van Noordse woelmuis beperkt zich tot de zone met natte ruigte ter hoogte van het te graven petgat. Door de aanleg van dit petgat zal ca. 0,2 hectare leefgebied verdwijnen.

Door de kap van houtopslag zal zich direct geschikt leefgebied ontwikkelen voor Noordse woelmuis in de directe omgeving van het leefgebied dat verloren gaat. Noordse woelmuis mijdt namelijk begroeiingen die door bomen en struiken worden gedomineerd. Daarnaast ontwikkelt op de langere termijn - na het begroeid raken van de natuurvriendelijke oevers - ook over grote lengte geschikt leefgebied van Noordse woelmuis. In de huidige situatie zijn de oevers ongeschikt, omdat ze jaarlijks geschoond worden en overwegend bestaan uit steile slootkanten. De heringerichte sloten zorgen tevens voor goede verbindingen tussen omliggende populaties Noordse woelmuis.

Door het verwijderen van bosopslag zal dit gebied (oppervlakte ca. 0,2 hectare) juist geschikt worden, waardoor de oppervlakte geschikt leefgebied op korte termijn gelijk blijft. Op de lange termijn – onder andere na het begroeid raken van de natuurvriendelijke oevers met een totale oppervlakte van 1,0 hectare - zal de oppervlakte aan geschikt leefgebied van Noordse woelmuis juist toenemen.

De draagkracht van de Oostelijke Binnenpolder van Tienhoven voor Noordse woelmuis neemt op termijn toe. Tijdelijke effecten zijn beperkt in omvang en worden gemitigeerd. In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn ruim voldoende uitwijkmogelijkheden aanwezig.

Significant negatieve effecten op het instandhoudingsdoel kunnen op basis van voorgaande met zekerheid worden uitgesloten.

Conclusie

De werkzaamheden hebben op lange termijn een sterk positief effect op het instandhoudingsdoel van de Platte schijfhoren, Gestreepte waterroofter, Kleine modderkruiper, Zeggekorfslak en Noordse woelmuis. De tijdelijke negatieve effecten die kunnen optreden tijdens de werkzaamheden worden waar mogelijk gemitigeerd. Tijdelijke negatieve effecten leiden daarom met zekerheid niet tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van deze soorten.

De werkzaamheden worden niet in leefgebied van overige habitatrichtlijnsoorten uitgevoerd.

Effecten op broedvogels

Binnen de invloedssfeer van de maatregelen is geschikt biotoop aanwezig voor Rietzanger. Van deze soort zijn waarnemingen bekend (NM 2014, Van 't Veer & Hoogetboom 2012). Binnen de directe invloedssfeer komt (nagenoeg) geen leefgebied voor. Sporadisch blijft overjarig riet staan waar de soort tijdelijk gebruik van maakt. Omdat de werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van deze soort (mei-juli) en er geen (structureel) biotoop van rietzanger verloren gaat, wordt geconcludeerd dat de maatregelen geen negatief effect heeft op het instandhoudingsdoel van deze soort. Het beoogde effect is juist sterk positief, omdat de natuurvriendelijke oevers (1,8 kilometer) na enige jaren geschikt leefgebied vormen.

De broedperiode van Purperreiger en Zwarte stern kan doorlopen tot in augustus, waardoor er volgens de planning mogelijk binnen het broedseizoen gewerkt wordt. Van Roerdomp, Purperreiger en Zwarte stern zijn in het gebied echter geen broedgevallen bekend. Wel kan vanuit andere broedlocaties/ kolonies worden gefoerageerd in het gebied. Eventuele verstoorde foeragerende exemplaren kunnen echter eenvoudig op korte afstand uitwijken, waardoor er geen negatief effect op instandhoudingsdoelen van deze soorten zal optreden. Voor genoemde soorten is op korte afstand ten noorden van de maatregelen een groot petgatengebied aanwezig. Dit gebied vormt optimaal foerageergebied. In de nabij gelegen Westbroekse Zodden is een sterke voorkeur vastgesteld voor een petgatengebied ten opzichte van een weidegebied (Alberts, 2014c). Verstoorde exemplaren kunnen daarom eenvoudig uitwijken. De natuurvriendelijke oevers en het te graven petgat zorgen op termijn voor een verbetering van de foerageermogelijkheden van deze soorten.

Uit voorgaande wordt geconcludeerd dat de tijdelijke verstoring van Roerdomp, Purperreiger en Zwarte stern niet leidt tot negatieve effecten op het instandhoudingsdoel van de soorten en dat uiteindelijk een positief effect op de kwaliteit van het foerageergebied van deze soorten optreedt.

Effecten op niet broedvogels

Waarnemingen in het weidegebied zijn bekend van de niet-broedvogels Kogans en Grauwe gans. Smient (rustend), Slobeend, Krakeend, Tafeleend en Nonnetje worden ook waargenomen op ongeveer 150 meter afstand van het gebied waar plagwerkzaamheden worden uitgevoerd in het gebied (NM 2014). Ook foeragerende Aalscholvers zouden kunnen worden waargenomen in watervangeten in het gebied.

De periode van de werkzaamheden overlapt met aanwezigheid van de soorten, waardoor verstoring kan optreden. Op korte afstand is echter voldoende alternatief leefgebied van dezelfde of betere kwaliteit voorhanden. Er wordt dan ook geconcludeerd dat de verstoring niet zal leiden tot significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen voor de niet-broedvogels.

Voor Kogans, Grauwe gans en Smient neemt het areaal foerageergebied af als gevolg van de voorgenomen maatregelen. Het betreft in voorliggende situatie extensieve graslanden, waar de aantallen lager zijn (minder voedsel). De waarnemingen in bijlage 4 van de natuurtoets variëren van enkele exemplaren tot een maximale groepsgrootte van 450 exemplaren.

Het in het aanwijzingsbesluit beoogde gemiddeld seizoensgemiddelde voor de drie soorten wordt in de periode 07/08 – 11/12 ruimschoots gehaald (tabel 2.2 natuurtoets). Hieruit wordt geconcludeerd dat er in de huidige situatie ruim voldoende foerageerhabitat aanwezig is in (of direct om) het Natura 2000-gebied. De voorgenomen maatregelen in 20 ha suboptimaal foerageergebied (extensieve graslanden) leiden niet tot negatieve effecten op instandhoudingsdoelen voor deze soorten. In de natuurtoets is het effect gekwantificeerd.

Cumulatie overige Life+ projecten

Naast onderhavig project worden er de komende jaren nog een aantal andere (Life+-) projecten uitgevoerd in het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen:

In bijlage 5 van de natuurtoets zijn de cumulatieve effecten van genoemde Life+-projecten in Oostelijke Vechtplassen weergegeven. De effectbeoordelingen zijn overgenomen uit de vergunningaanvragen van de projecten zelf. Voor alle projecten geldt dat op termijn positieve effecten optreden maar dat tijdens de uitvoering negatieve effecten kunnen optreden. Tijdelijke effecten worden voor zover mogelijk gemitigeerd. In alle gevallen zijn effecten op langere termijn bepalend voor het uiteindelijke effect. De maatregelen zijn immers ook gericht op het behalen en verzekeren van de Natura 2000-doelen (Kolganen, Grauwe gans en Smient uitgezonderd).

Cumulatie van negatieve effecten is aan de orde voor enkele habitatrichtlijnsoorten, broedvogels en niet broedvogels. Voor Platte schijfhoren, Gestreepte waterroofkever en Kleine modderkruiper treden in meerdere projecten (tijdelijk) negatieve effecten op (tabel B.5 in bijlage 5 van de natuurtoets). Uit de vergunningaanvragen van de projecten (Kamerling & Alberts 2015, Alberts, 2014a, 2014b, 2014c, 2015, Bijlmer & Veltink, 2014 & Bakels, 2014) blijkt echter dat als gevolg van de maatregelen hoogstens een tijdelijke dip in de lokale populatie kan optreden. Door de maatregelen verbetert op termijn de kwaliteit van het leefgebied waardoor de populatie zal groeien. De tijdelijke dip in de populatie treedt alleen op binnen de projectgebieden zelf en is daarmee in oppervlak / aandeel zeer beperkt ten opzichte van het gehele Natura 2000-gebied. Bij uitvoering van de werkzaamheden worden geen essentiële leefgebieden van de soorten aangetast: in overige delen van het Natura 2000-gebied blijft voldoende geschikt leefgebied beschikbaar voor soorten om naar toe te vluchten (of te worden overgezet) en van waaruit de soorten zich in de maatregelengebieden kunnen hervestigen. Bovendien worden gedurende de uitvoering mitigerende maatregelen getroffen. Significants negatief effect treedt niet op.

Voor de lokale verstoring van niet-broedvogels geldt dezelfde redenering. In de directe omgeving van de Life+-projecten is ruim voldoende (verstoringsvrij) geschikt habitat beschikbaar. Uit Alberts (2014) blijkt tenslotte dat ook in het nabij gelegen Life+-project in Westbroekse Zodden sprake is van een afname van areaal foerageergebied. Het gaat om 20 ha extensief weidegebied met een draagkracht van maximaal 42 Kolganen, 33 Grauwe ganzen of 85 Smienten. Deze aantallen zijn samen met de maximale afname in onderhavig project nog steeds lager dan het verschil tussen het instandhoudingsdoel en het seizoensgemiddelde 07/08-11/12, waardoor geen significant negatief effect op het instandhoudingsdoel optreedt.

Conclusie cumulatie

Alles overwegende wordt geconcludeerd dat cumulatie van negatieve effecten niet leidt tot significant negatief effect. De Life+-projecten hebben op termijn een significant positief effect op de instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen (bijlage 5 natuurtoets). Voor Kolganen, Grauwe gans en Smient leidt de afname van foerageergebied niet tot significant negatieve effecten op het instandhoudingsdoel.

Wij zijn van oordeel dat de maatregelen die in de voorschriften in bijlage 1 zijn opgenomen afdoende zijn om negatieve effecten te voorkomen. Indien zich onvoorziën toch ongewenste effecten voordoen dan bieden de Natuurbeschermingswet 1998 en deze vergunning voldoende mogelijkheden om in te grijpen teneinde negatieve effecten met betrekking tot de doelen voor instandhouding te voorkomen.

Zienswijzen

Naar aanleiding van de aanvraag en het ontwerpbesluit zijn de volgende zienswijzen ingediend:

PM

VIII Beroep

PM

IX Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan Vereniging Natuurmonumenten, t.a.v. mw. M. Bruggink, Gabriëlweg 6, 1241 ND Kortenhoef.

Afschrift verzenden aan:

- Ecogroen Advies, t.a.v. de heer A. Alberts, Emmastraat 16, 8081 AG Zwolle;
- Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht, Postbus 1212, 3600 BE Maarssen;
- Burgemeester en wethouders van De Bilt, Postbus 300, 3720 AH De Bilt;
- Provincie Noord-Holland t.a.v. college van Gedeputeerde Staten, Postbus 3007, 2001 DA Haarlem;
- Ministerie van EZ Directie Regio en Ruimtelijke Economie, t.a.v. de heer P.E.C. Kelderman, Postbus 20401 2500 EK Den Haag;
- RUD Utrecht t.a.v. de heer ing. P. de Vries, postbus 85242, 3508 AE Utrecht;

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
Namens hen,

Mw. Mr. S.L. Munsel
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Afdeling Vergunningverlening en Handhaving

Bijlage 1

Voorschriften verbonden aan het besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht d.d. 15 juli 2015, Afdeling Vergunningverlening en Handhaving, nr. 814D8FC1.

UITVOERING

1. De inrichtingsmaatregelen worden uitgevoerd op de locaties zoals aangegeven op de maatregelenkaart in bijlage 3.
2. Alle vrijkomende grond dient binnen de uitvoeringsperiode te worden afgevoerd van de projectlocatie.
3. Wanneer vrijkomende grond in depot wordt gezet of verwerkt in het landelijk gebied dient dit vooraf te worden getoetst door het bevoegd gezag aan wettelijke bepalingen, waaronder de Natuurbeschermingswet 1998 en de Landschapsverordeningen provincie Utrecht.
4. De volgende mitigerende maatregelen dienen te worden uitgevoerd:

De mitigerende maatregelen voor Kleine modderkruiper, Bittervoorn, Platte schijfhoren, Gestreepte waterroofkever, Zeggekorfslak en Noordse woelmuis, zoals opgenomen in het Ecologisch Werkprotocol (Van der Sluis, 2015):

Bosrand terugzetten

- Bomen worden handmatig omgezaagd, waarbij de valrichting is afgewend van de gemarkeerde vegetaties;
- Omgezaagde bomen worden middels een grijper/ lier uit de bosrand gehaald, waarbij de bodem zo min mogelijk beroerd wordt. Hiermee blijft schade aan leefgebied van Waterspitsmuis en Zeggekorfslak tot een minimum beperkt.

Aanleg en verwijderen dammen

- De voorkeursperiode voor aanleg van de gronddammen is 15 juli tot 1 november, buiten de kwetsbare voortplantings- en winterrustperiode van Kleine modderkruiper, Gestreepte waterroofkever en Platte schijfhoren. In de periode november tot en met maart kunnen deze werkzaamheden worden uitgevoerd zolang het niet vriest en er geen ijs op het water aanwezig is;
- Indien mogelijk (vooral van toepassing bij kleine wateren) worden beoogde locaties voor gronddammen door twee stalen rijplaten afgedamd door de aannemer. Vervolgens wordt water, slib en plantenmateriaal met de kraanbak overgeheveld naar het water buiten het afgedamde deel. Het overhevelen van water, slib en watervegetatie heeft tot doel om alle waterorganismen zo goed mogelijk te ontsien. Daarna kan de grond tussen de rijplaten aangebracht worden;
- Als tweede optie (of bij brede wateren waar de eerste optie niet mogelijk is) worden de locaties van de gronddammen grondig geschoond waarbij slib, water en vegetatie zo ver mogelijk van de locaties van de gronddammen weer terug in het water worden gedeponerd. Daarna wordt grond vanaf de kant in het water gebracht/geduwd om waterorganismen de mogelijkheid te geven uit te wijken;
- Bij het opruimen van de gronddammen wordt eerst zoveel mogelijk droge grond uit het midden van de gronddam weggegraven. Daarna wordt ook de natte grond afgegraven waarbij opgeschept water in de kraanbak eerst terug in het water wordt afgevoerd, alvorens de grond op de kant wordt gebracht. Hiermee blijft schade op waterorganismen tot een minimum beperkt.

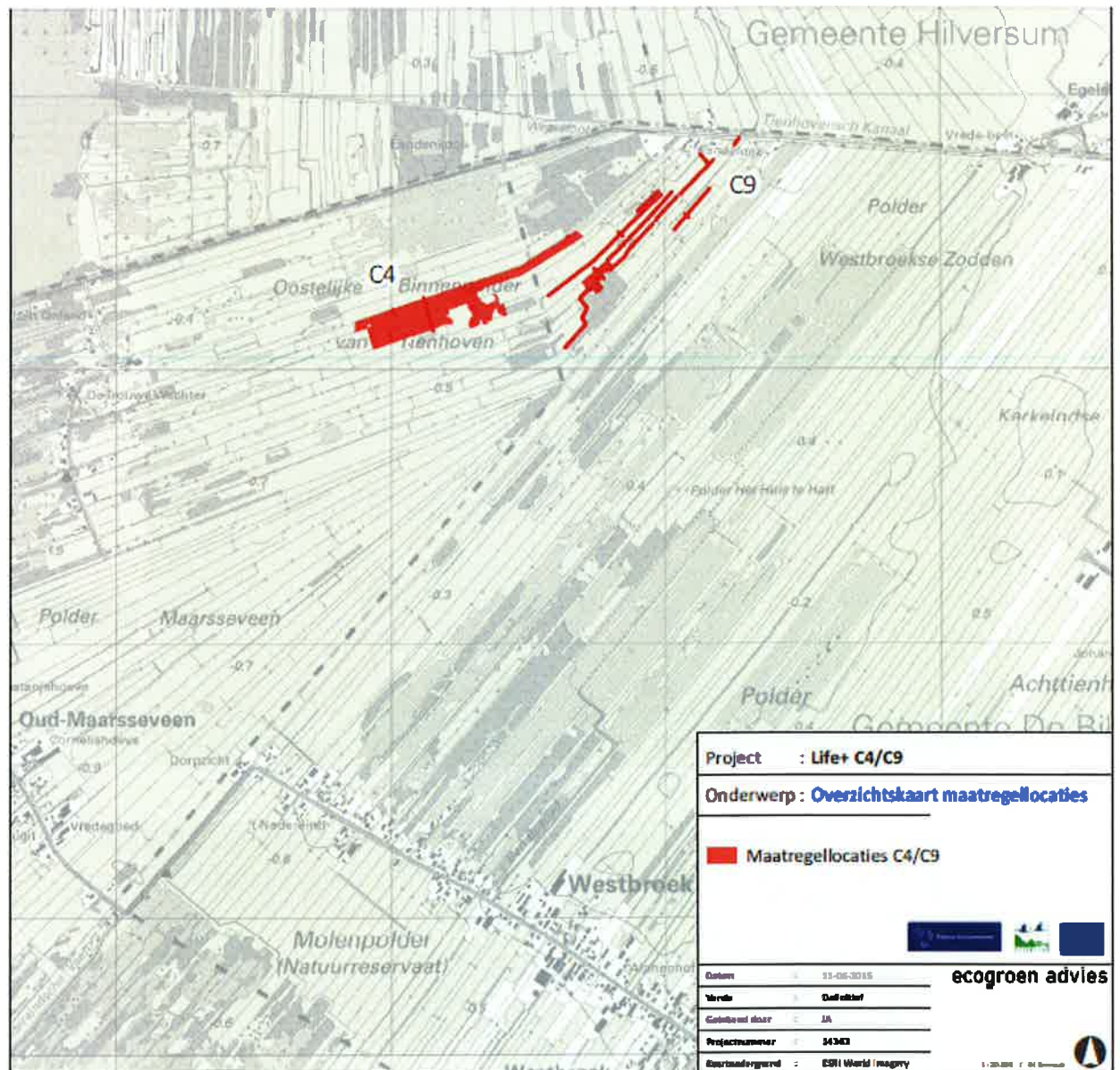
Aanleg petgat

- Het te plaggen/ af te graven gebied wordt in oktober - buiten de kwetsbare voortplantings- en overwinteringsperiode van Waterspitsmuis en Noordse woelmuis - kort gesnoeid of gemaaid (< 10 cm), waarbij het maaisel/houtafval wordt afgevoerd. Het maaien op de percelen start aan de noordwestoever van het perceel en zal met een rustig tempo richting het zuidoosten worden uitgevoerd, in de richting van alternatieve leefgebieden. Eventueel aanwezige Noordse woelmuizen en Waterspitsmuizen krijgen dan de kans om te vluchten. Aanvullend wordt twee weken gewacht om alle aanwezige Noordse woelmuizen en Waterspitsmuizen de kans te geven om een ander heenkomen te vinden buiten het ongeschikt gemaakte werkgebied;
 - De te vergraven oeverzone van sloten wordt voorafgaand aan de werkzaamheden geschoond in de periode half augustus tot en met maart (alleen bij een grondtemperatuur boven 0° C en ijsvrij water). Hierbij wordt het vrijkomende materiaal (slib en plantenmateriaal) door de ecologisch begeleider gecontroleerd op eventueel aanwezige beschermde waterorganismen (o.a. Kleine modderkruiper, Gestreepte waterroofkever en Platte schijfhoren). Deze worden terugplaatst in sloten in de omgeving van het onderzoeksgebied waar geen werkzaamheden plaatsvinden. Hierdoor wordt het werkgebied voor deze soorten onaantrekkelijk om zich op te houden;
 - Het uitgraven (inclusief vooraf frezen) van het geplande petgat kan na bovenstaande voorzorgsmaatregelen zonder nadere voorwaarden worden vervolgd.
5. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten het broedseizoen in de periode 15 juli – 15 maart.
 6. Van het begin van de werkzaamheden moet een week tevoren schriftelijk kennis gegeven aan de RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht, door gebruik te maken van het formulier van bijlage 4.
 7. Binnen één week na gereedkomen van de werkzaamheden moet hiervan schriftelijk kennis gegeven worden

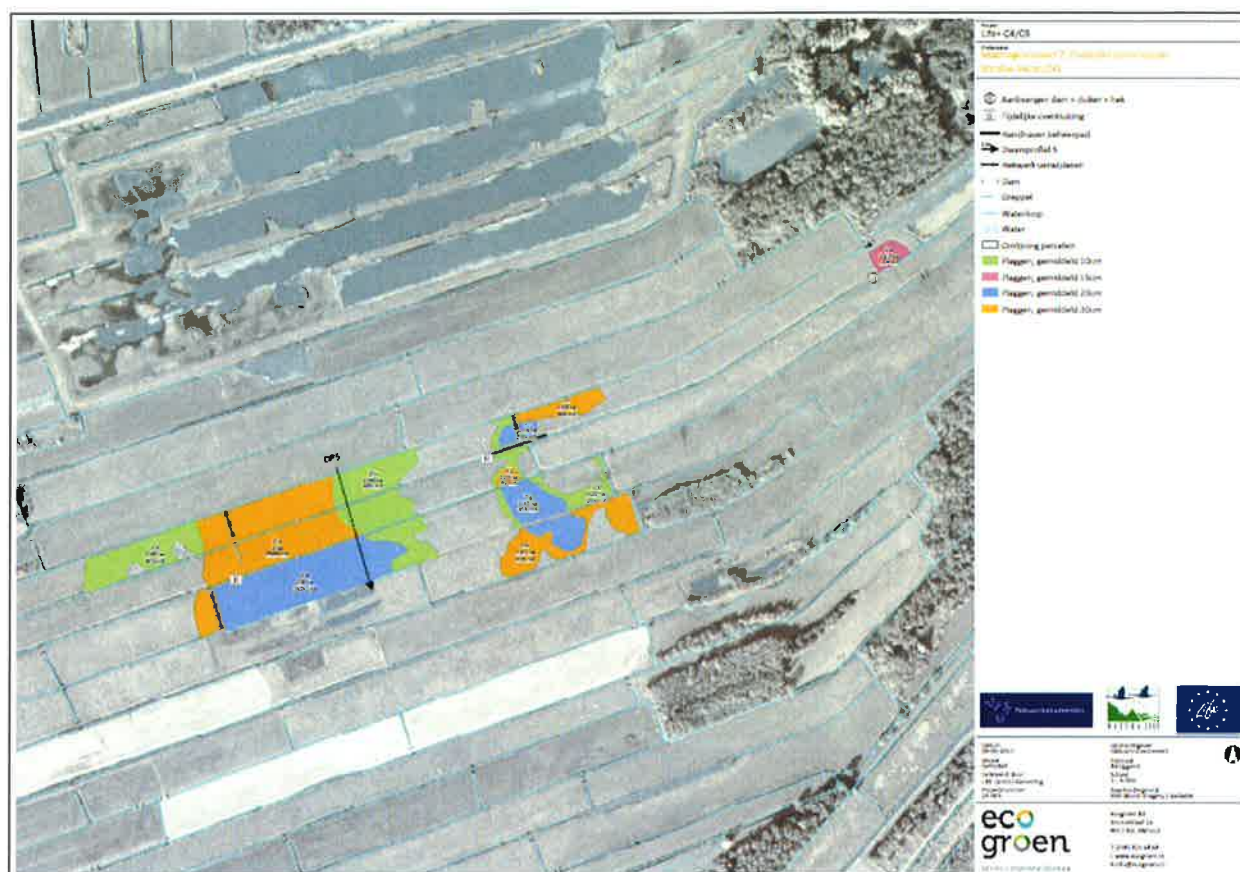
aan de RUD Utrecht, Postbus 85242, 3508 AE Utrecht.

8. De vergunning moet gedurende de uitvoering van de werkzaamheden op het terrein aanwezig zijn en op eerste vordering aan politie en aan de met toezicht op ontgrondingen belaste medewerkers worden getoond.
9. De houder van deze vergunning is verplicht de daartoe bevoegde en door de provincie Utrecht aangewezen toezichthoudende ambtenaren toegang te verschaffen tot zijn bedrijf, medewerking te verlenen en hulpmiddelen te verstrekken bij controle op de in deze bijlage gestelde voorwaarden en desgevraagd op eerste vordering inzage te geven in de met betrekking tot deze vergunning behorende bescheiden.
10. Alle door of namens Gedeputeerde Staten van Utrecht of de Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht gegeven aanwijzingen dienen onverwijld te worden opgevolgd.
11. De vergunning moet gedurende de uitvoering van de werkzaamheden op het terrein aanwezig zijn en op eerste vordering aan politie en aan de met toezicht op de Natuurbeschermingswet belaste medewerkers worden getoond.

Bijlage 2 Topografische kaart maatregelen C4 en C9 Oostelijke Binnenvlakte
Versie ontvangen 6 juli 2015

Ligging van de Oostelijke Binnenpolder van Tienhoven en de voorgenomen maatregelen, liggend in Natura 2000-gebied.

[illegible]

BIJLAGE 4

Meldingsformulier start werkzaamheden vergunning art. 16 en 19d Natuurbeschermingswet

Nummer vergunning: 814D8FC1, zaakkenmerk Z-NB-VE-2015-1768
Betreft: vergunning artikel 16 en 19d Natuurbeschermingswet Oostelijke Binnenpolder
Datum vergunning: 15 juli 2015
Vergunninghouder: Vereniging Natuurmonumenten

Contactpersoon: _____ tel. _____

De vergunninghouder zorgt er voor dat dit formulier ten minste één week voordat met de werkzaamheden wordt begonnen, ingevuld en ondertekend wordt opgestuurd of gefaxt naar onderstaande adressen.

Gegevens van het werk:

Startdatum werk: _____

Mogelijke einddatum werk: _____

Bijzonderheden:

Plaats en datum

Naam en handtekening

Opsturen of faxen naar beide provincies:

RUD Utrecht
t.a.v. de heer M. Heil
Postbus 85242
3508 AE Utrecht
Tel 030 - 2582655
E-mail: handhavingfloraenfauna@rudutrecht.nl